

ՂՈՒՆԿԻԱՆԱՍ ԵՐԳԱԿԻ ԿԱՐՆԵՑԻԱՅ

ԻԼԱՇԻՔ

Ա.

Լըցիր, սուրբ կոյս, զիս կտրօտով. Երբ պիտոր գըտնամ՝ քեզի,
Մայլէի դէմքիկ մուրատով. Երբ պիտոր գըտնամ՝ քեզի.
Խնչու ես միշտ սիւլպիլի պէս քաշեմ կը զար, կոծ կ'անեմ.
Զի դու վարդ մ'ես՝ անուշ հոտով, Երբ պիտոր գըտնամ՝ քեզի.

Մ'եծ փափաքով ցանկալիդ ես կը սիրեմ խելքէ դուս.
Յաւալի սիրտը խոցեր ես, չիֆէ շըկայ մեռնելուս.
Համբերութիւնը կըտրեցաւ, քեզ երեցուր աչքերուս,
Վառուեր եմ սիրուդ հըրատով, Երբ պիտոր գըտնամ՝ քեզի.
Գան մըսիթարելու խեղճիս քառասուն ազնիւ եարան,
Բացուի երկինք, հըրեշտակներ, սըրբեր, կուսանք երևան.
Չալուի քազզըր սազ ու սանդուրներ, քեաման, նըւագարան,
Այս սիրտըս չի հանգիր ատով. Երբ պիտոր գըտնամ՝ քեզի:

Ըստ որում՝ դու մայր գըթած ես, ունիմ՝ շատ զիւման քովըդ,
Իմ կողմանէս սիրուդէներ փառք տալու թող գան քովըդ.
Ղունկիանոսը հէջ կը խընտան՝ չըլքսուի ի ինշուան քովըդ.
Տէ, մէկ յօյս մը տուր խըրատով. Երբ պիտոր գըտնամ՝ քեզի:

Բ

Ո՛վ ցանկալի կոյս սըրբազան, չէի՞ մի ըսեր քեզի՝
Տէրտերըդ ներփս հեղան զեղան, չէի՞ մի ըսեր քեզի.
Կուրձըս ճեզքէ, բոցակիպիալ խորված սիրտըս սկյո էրա.
Դեղ շի զըտուիր՝ բիւր բըժիկ գան. չէի՞ մի ըսեր քեզի:
Ներսէս կ'այրիմ, ձէնըս շելլեր, նըստեր եմ սըգով ու սուս,
Հախ չունիմ մի, ախ նազելի, քեզ համսոր թալկըտելուս.
Դու կը մընաս յօյս, ապաւէն, մըսիթարանք տըբտմելուս,
Բարիկամբըս կը հեռանան, չէի՞ մի ըսեր քեզի:

Սուրբ պատկերու իմ աշքիս առջն միշտ քաշուած ինձ կ'երեկ,
Կը ըղմայլիմ տեսութեանըդ, գէմքդ է նըման արեկ.
Խմ մի միայն սիրելիս ես, քեզ սիրեցի, սիրտ տըւի,
Բոլոր կեանք այ կ'անեմ զուրապան, չէի՞ մի ըսեր քեզի:

Թահ պըզտըշկուց Ղունկիանոսին սէրն ու սէլտան դու եղար,
Հէջ ես լեզուէս վար կը ձըգմմ սուրբ անունդ ուրախարար.
Անեման գեղեցկութիւնըդ կու տայ իմ մըտքիս զարար,
Խելքս առիր՝ էրիր փէրուշան, չէի՞ մի ըսեր քեզի:

Գ.

Տաքութիւնով սիրոս էրեցաւ, ես հիւանդ եմ, ջուր կ'ուզեմ,
Լեռդ ու թոքըս բըորնկեցաւ, ես հիւանդ եմ, ջուր կ'ուզեմ.
Չուր մը կ'ուզեմ անմահական Մայր Տիրուհէդ, թէղ հասու,
Զէնըս քաշուաւ, բուկըս չորցաւ, ես հիւանդ եմ, ջուր կ'ուզեմ:

Թափէ ընկայ, աչքիս լուսը նըւազեցաւ ցաւերէն,
Խնձի իմնատ թէ կ'ըլլայ նէ՛ կ'ըլլայ Աստուածամօրէն.
Պուկըներուս մօտեցուցէք արքայութեան ազրիւրէն,
Բներանըս խիստ պապակեցաւ, ես հիւանդ եմ, ջուր կ'ուզեմ:
Հատ բրժիկներու գիմեցի առողջութեան մը յուսով,
Օգուտ չեղաս, մաշեցուցի կենաքըս՝ գեղանքով, պասով.
Լոյս զըրախատին միջի եղած հաւուզներէն մէկ թասով,
Լեղուս տամդիս կըպչըտեցաւ, ես հիւանդ եմ, ջուր կ'ուզեմ:
Ղունկիանոսը զըրուեցաւ ան հէրիմներուն գառն գեղէն.
Պայծառախայլ պարտիզին պաղ վազած անուշ հեղեղէն
Բնացէք, իմ ներքըս կապեցէք, զովացընէ մէկ հեղէն.
Յորայ դէրտերն ինձ տըրուեցաւ, ես հիւանդ եմ, ջուր կ'ուզեմ:

Դ

Դէրտի տէր եղայ գէրտովըդ՝ ես, Աըրրուհի, քեզ կ'ուզեմ,
Արտասութիս գութըդ շարժէ, միշտ, իսկուհի, քեզ կ'ուզեմ:
Տէ՛, մէկ անգամ երեցիր՝ որ հոգիս քեզ տամ, ընծայեմ,
Միշտ յաւիտեան քեզ հետ ըլլամ, ախ, Տիրուհի, քեզ կ'ուզեմ:

Տեսութեանըդ փափափիր եմ՝ որաէս մինչջերուի՝ ջուրց,
Կողբամ, կու լամ, սուգն եմ մտեր, հազեր եմ ուեր ու քուրճ.
Սիրտըս սաստիկ բըորնկեր է, կ'այրի ինչպէս խոտի խուրճ,
Սալթ քո սիրուդ կըրակներն է, Աստուածուհի, քեզ կ'ուզեմ:
Կարօտդ այնպէս կը քաշեմ՝ որ աշխարհ աչքիս չերեար,

Տահա ճամբադ ըսպասեմ մի, տէ՛, եկէ ինձ քովըդ տար.
Չեղեն եմ մընացեր, վայ ինձ, կեանք այ եղաւ խիստ երկար,
Անուշահոտ բըրարիսն վարդ, Վարդուհի, քեզ կ'ուզեմ:
Խիստ զըրգուեր եմ, գառնացեր եմ վլտանգալի յայս կենաց.

Որչափ ցաւեր ժողովուեր են, մէկ դու միրտըս ճեղքէ, բաց,

Աչքովըդ տես, զիտցիր որ այլ քաշելիքըս չը մընաց.

Զես մէ խըզճար Ղունկիանոսին, ով Թագուհի, քեզ կ'ուզեմ:

Ե

Մաքրազարդ կոյս, Տիրուհիդ իմ, խեցող քեզ համար ես եմ.
Խըմեր եմ սիրուդ բաժակը, տեսուդ սիրահար ես եմ.

Կարօտովըդ խիստ մաշեցայ, կու լամ, կ'ողբամ զօր զիշեր,

Սուրբ անուանդդ արիւն թափել մեռնելու յօժար ես եմ:

Զէնըս լըսել տալ կըրնամ մի, սաստիկ բողոք վերցուցի,

Ապաւինութիւնըս, յոյսըս՝ բոլոր քեզի դարձուցի.

Ալողջութեանս հետ միատեղ՝ մալ ապրանքըս կորցուցի,

Յոր երանելուն նայէ մէկ, անկից քիչ մը վար ես եմ:

Զարմանայի գութ կը շարժես խըդալի մեղաւորաց,
Ողորմեցու ճար ճարակը, քաղցրագութ, 'ի քեզ մընաց.
Ըստանչի հըրաշքով գու զեզ կըլլաս ախտածետաց,
Տէ, փութա եկ ըբժըկելու, հիւանդ ցաւագար ես եմ:

Հիւանալի խոնարհութիւնդ հղկելուս ալ սորվեցուր,
Ինձի ուղեկից ըլլալու՝ արփի պայծառըցս մը տաւր.
Անտրբում ուրախութիւնը Ղունկիանուր շրւտ հասուր,
Փութանակի յարփայութիւն ըսողն ինձի տար՝ ես եմ:

Զ

Եղկելեաց ու խեղճ աղքատաց տէր կայնող՝ Աստուածածին,
Տառապելոց ես յայս ումուտ ու օգնող՝ Աստուածածին.
Քաղցըր գըթած աշքով ինձ այ մէկ նայիս նէ՛ ձեռք կու տայ,
Անրըմշէկելի վէրքերուս զեզ էնող՝ Աստուածածին:

Յաշխարհի մէջ քաշածներըս անպատում է՛ քեզ ըսեմ,
Հիւանդութիւն, աղքատութիւն, խեղճութիւն կըրողն՝ ես եմ.
Այս, քո անուշ երանաւէտ ձայնըդ երբ պիտոր լըսեմ,
Ողը ու լացըս ուրախութեան դարձնող՝ Աստուածածին:

Այ ինչպէս քո սէրք իմ վըրաս աւելցուցիր, շատցուցիր,
Բիւր անգամ գըմիսոց դրանէն զիս ըըռնեցիր գարձուցիր.
Հիմա աշ որ հաւաշանիս ականջ բացիր լըսեցիր,
Տէ՛, խընտացու անճառ փառացն հասցնող՝ Աստուածածին:

Ղունկիանուն եմ, ողորմածիդ տէրտիի սիրտըս կը բանամ,
Կարօտովդ կը խորվըտիմ, կերպ կերպ ցաւեր կ'իմանամ.
Հէ՛ քու մայրական գութըդ կը թողու որ ես խեղճ մընամ.
Որդուդ անդին արընովը զիս գընող՝ Աստուածածին:

Է

Մայր սուրբ, իմ լացըս ըսուցիր, ընորհակալ եմ քենէ.
Դըթութեանըդ հանդըացուցիր, ընորհակալ եմ քենէ.
Իմ ումնւտս ես, ապաւէնս ես, իմ բոլոր յոյոսս դու ես,
Աըրտիս իղձը կատարեցիր, ընորհակալ եմ քենէ.

Մայր յուսոյ ես, մայր սիրոյ ես, մայր գըթած ես, մայր կենաց,
Քաջ բըժէկ ես, քաջ զեղթափ ես, քաջ մէկէմ ես, գեզ վիրաց.
Ողորմած ես, բազմագութ ես, քաղցրասիրտ ես եղկելեաց,
Սուզ յուրախութիւն դարձուցիր, ընորհակալ եմ քենէ:

Ցոր երանելուն նըման՝ իմ յանձնս վէրքեր բացուեցան,
Անտանելի խխա կըսկիծներ՝ սըրտիս մէջ գումարեցան.
Ինձ հիւանդէս բըժէցներն որ ձեռք քաշեցին՝ ետ կեցան
Դու հասար զիս բըժըշեցիր, ընորհակալ եմ քենէ:

Եկար յերկնուց Ղունկիանոսին մըխիթարիչ ըլլալու,
Զեմ արժանի՛ պիզ բերնավըս սուլր ոտքերդ համբուրելու.
Անոչիկ Աստուածարգուդ ու քեզ յաւիտեան փառք աալու,
Ինձի միշտ պարաւորեցիր, ընորհակալ եմ քենէ:

Բ

Սալթ դրժրախտ են մի եմ եղած, վաս օրեր տեսայ ինչո՞ւ.
Աշխարհի մէջ չըխրնտացի, գէշ գարի հասայ ինչո՞ւ.
Ո՛վ կաթողին Աստուածամայր, ողորմէ ինեղն աղքատիս,
Դաւթայ ու Պետրոսի նըման՝ կոճ էրի ես այ ինչո՞ւ:

Ըստ որում իմ խելքս առեր ես, երբ ցանկալիդ միտք բերի
Աս խայալով աշքիս առջև բացուեցաւ մէկ մեծ տէրի.
Փընտըռտեցի քեզ նազելիի չըզըսայ սիրտըս կ'երի.
Նորանոր խիստ ըրդրոեցայ, լալու ըսկըսայ ինչո՞ւ:

Էօրս ըլլայ նէշ չիմանայ այս կերպ սիրոյ տանջանայ,
Հեղձամըղձուկ մորմորըս անս, կը ծեծկըւիմ գըլխիթաց.
Հէլպէթ պիտոր արժանանամ ես անթառամ պըսակաց,
Սէր իմ՝ որ քեզ երկու ձեռօք բըռներ եմ՝ ըսա ինչո՞ւ:

Դուն որ բարեխոս ըլլաս նէշ ինչ հընար է չըներէ
Աստուածորդիդ իմ մեղքերըս, կամ յիշէ, յառաջ բերէ.
Գըթութեանըդ քաղցրութեանը մի անգամ համն առեր է,
Ես ցաւալի Ղոնկիանոսը միշտ քեզի կ յուսայ ինչո՞ւ:

Շ

Յանկարծակի յարբայութիւն մըտնալ մըտքէս կ'անցընի,
Իմ՝ նազելի Փըրկիշըս հոն գըանալ մըտքէս կ'անցընի.
Կ'այրիմ, վառուիմ, ըըւնկեր եմ եմ՝ անոր սիրուն համար,
Պայծառ լցոս տեսութիւնովը խընտալ մըտքէս կ'անցընի:
Ինձի պէս վաս մեղաւորաց Աստուած մեծ խընամք ունի,
Որբ մընացի յաշխարհի մէջ չուտով մը քովը տանի.
Ես անթառամ պըսակներուն իրաւ՝ որ չեմ արժանի,
Ցընծալ սըրբոց հետ միատեղ՝ այդ ալ մըտքէս կ'անցընի:

Այս կենցաղըս նեղութիւններ չըկըրածըս չըմընաց.
Ա՛խ, քաղցրագութ Տիրուհիդ իմ, լցոս գըրախոտին դուռը բաց,
Խնձ ներս մըտցուր, կը մորմոքամ՝ խելքս անցաւ, ուշըս գընաց.
Ֆիսուսէս առնել նըշան, խաչ, միտալ մըտքէս կ'անցընի:
Ես մեղաւոր Ղոնկիանոսըս՝ զինքս Աստծոյ ընծայ տանիմ,
Ի՞նչպէս պիտոր համոյ ըլլամ, վարքէս ես այ կը գանիմ.
Աստուածածին, սուրբ հայր Յովսէփ, ձեղի բարեխոս ունիմ,
Բարի մահուամբ խեղնուկ հոգիս՝ ձեզ տալ մըտքէս կ'անցընի:

Ժ

Մեծ բաղձանիքով՝ հըրեշտակաց օթեանը կը սպասեմ՝
Շուտ հասնելու, հոտոտելու վարդ շուշանը՝ կը սպասեմ.
Ինչո՞ւ համար կ'առանձնանամ՝ գեղերուն քէօչէները.
Ջզմայլելի լուսազարդեալ ան Առւթանը կը սպասեմ:
Հալ չը մընաց, թափէ ընկայ՝ Յիսուս փըրկիս սիրովը,
Ե՛րբ պիտոր գըանըւիմ արդեօք իմ ցանկալիիս քովը.
Անտըռտում ուրախութեան մէջ մըտցընելու ձայնովը,
Եկայք օրէնեալ Հօր իմոյ՝ աս հըրամանը կը սպասեմ:

Տէ՛, հասիր, լից իմ կարօտըս՝ դու, Մարիամ, ով սէր իմ.
Աս կարօտը կերեցընէ ինձի մէկ զէխիւէս՝ տարի մ.
Պիւափւլիք պէս՝ զար կը քաշեմ, հէրիք լսմ, մարէմըրիմ,
Բացուելու լցոս գըրախտին՝ ոսկի գըրանը կը սպասեմ:
Սըրբերը գան Ղունկիանոսին խըմցընեն անուշ զինին,
Ամէնը կերպ մը զօրաւոր միսիթարութիւն ունին.
Օգնութեան համնին կուսանք ալ. Վերափոխման օր տօնին
Հոգիս տալու՝ Սրտուածածնայ գալըստեանը կը սպասեմ:

ԺԱ.

Գանձ է սէրդ, ինձ շընորչէ, Կոյս, փողի կարօտ մի թողուր.
Ես եռւրա չունիմ, օթեանդ առ, աեղի կարօտ մի թողուր.
Ընկեր եմ վիշտ ու նեղութեան ծովերու մէջ կը ծըփամ,
Եռւտ հասցուր նաւահանգիստըս, լողի կարօտ մի թողուր:
Ինչպէս շըլամ, հայրենական երկըրէն եմ զըրկըւած,
Անտիրական ողորմելիք քէչըները մընացած.
Զեռքըս ծոցըս, շըլիքըս ծուռ, խեղճ աղքատ մ'եմ մոլորած,
Տար դիս քո պայծառ քաղաքըդ, գեղի կարօտ մի թողուր,
Իրաւ մեծ վարձք ալ ունի, բայց ընկած վախտս է՝ կ'ուսցընեմ.
Սրտուածալաշութեան ծաղիկը՝ դըպրոց պախչան բուսցընեմ.
Գիտեմ, Մայր սուրբ, որ կ'ընդունիս՝ քեզի ընծայ հասցընեմ.
Վարպետութեան վարձք առնելու՝ տըղի կարօտ մի թողուր,
Ղունկիանոսին գըթած աչքով մէկ նայէ, ինիստ տըկար է,
Ճառագայթս ես, առանց քեզ՝ իմ լցոս արևըս խաւար է.
Վառուած սիրտըս՝ աւետարեր հողմերըդ հովահարէ,
Դու քաղցրացու դառնութիւնըս, աղի կարօտ մի թողուր:

Կը շարունակուի.

